

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/5/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711205434
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8711205434.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: SPORT FIBRIL, s.r.o., so sídlom Žilina, Horný Val 8/17, IČO: 36 854 158, práv. zastúpený advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom Martin, Jilemnického 30, proti žalovaným 1./ I. Q., bytom K., K. XXXX/X, zastúpená opatrovníkom JUDr. Z. Z., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu G., 2./ Q. Q., bytom K., K. XXXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov, práv. zast. JUDr. Ambróz Motyka, advokát AK, Nám. SNP 7, Stropkov, v konaní o zaplatenie 2.007,79 eur s prísl., o odvolaní žalovaného v 2) rade a vedľajšieho účastníka na strane žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C/14/2013-96 zo dňa 14.10.2013 jednomyselne takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. o povinnosti žalovaného v 2./ rade plniť tak, že návrh proti nemu zamieta s tým, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 332,26 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného v 2./ rade zaplatiť žalobcovi 1.580,42 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.233,94 eur počnúc dňom 12.11.2010 do zaplatenia na účet vedený v P., a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX, a nahradiť mu trovy konania vo výške 206,99 eur predstavujúce zaplatený súdny poplatok 69,60 eur na účet žalobcu vedený v P., a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX, a odmenu právneho zástupcu vo výške 137,39 eur na účet vedený v O. banke, a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX, a to všetko v splátkach po 100,- eur mesačne, pričom prvá splátka bude splatná 20-teho dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, a ďalšie vždy do 20-teho dňa toho - ktorého nasledujúceho mesiaca, až do zaplatenia a to pod stratou výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh žalobcu súd zamietol, a konanie proti žalovanej v 1./ rade zastavil.

V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanej v 1./ rade a žalovanému v 2./ rade zaplatenia istiny 2.007,79 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.233,94 eur počnúc dňom 12.11.2010 až do zaplatenia. V návrhu uviedol, že dňa 26.8.2003 uzavreli žalovaní so Slovenskou sporiteľňou, a.s. zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 98.000,- Sk (3.253,- eur). Úver bol poskytnutý pri premenlivej ročnej úrokovej sadzbe, ktorá v čase podpisu zmluvy predstavovala 11,30 %. Žalovaní mali uhradiť poplatok za poskytnutie úveru vo výške 2 % z výšky úveru a poplatok za správu vo výške 100,- Sk štvrťročne. Úver mali žalovaní uhrádzať v mesačných splátkach po 2.250,- Sk (74,69 eur) splatných vždy do 20-teho dňa v kalendárnom mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola stanovená na deň 20.6.2008. Žalovaní sa zaviazali uhrádzať úrok z omeškania vo výške 26,40 % ročne. Na základe zmlúv o postúpení pohľadávok pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. zmluvou zo dňa 21.10.2010 pohľadávku voči žalovaným postúpila na spoločnosť APS Slovakia, a.s..

Táto skutočnosť bola žalovaným oznámená listom zo dňa 20.11.2010. Spoločnosť APS Slovakia a.s., následne zmluvou zo dňa 10.11.2010 pohľadávku voči žalovaným postúpila na navrhovateľa. Rovnako postúpenie pohľadávky bolo žalovaným oznámené dňa 10.1.2011. Ku dňu uzavretia zmluvy o prvom postúpení pohľadávky predstavovala výška nesplateného úveru sumu 1.233,94 eur ako nezaplatená istina, 346,48 eur ako riadny úrok a 427,37 eur ako úrok z omeškania.

Listom zo dňa 25.1.2012 oznámil vstup do konania vedľajší účastník na strane žalovaných, ktorý navrhol návrh zamietnuť z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Považoval zmluvu o postúpení pohľadávky za neplatnú. Zmluvnú podmienku obsiahnutú v úverových podmienkach spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s., podľa ktorej je banka oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky voči klientovi na tretiu osobu a klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky, spôsobuje hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Výrazným spôsobom obmedzuje oprávnenie spotrebiteľa nakladať s pohľadávkou, ktorá mu potencionálne môže vzniknúť proti veriteľovi a nestanovuje žiadne podmienky, za ktorých môže veriteľ súhlas odoprieť. Citovaná neprijateľná podmienka je absolútne neplatnou. Postúpenie pohľadávky na zahraničný subjekt, ktorý sa nachádza v rade veriteľov predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Slovenskými súdmi už bolo judikované, že postúpenie pohľadávky na neznámy zahraničný subjekt výrazne sťažuje pozíciu spotrebiteľa a môže ho odradiť od efektívnej ochrany svojich práv.

Podaním zo dňa 9.8.2012 spoločnosť SPORT FIBRIL, s.r.o. Žilina požiadala o pripustenie zámény účastníkov na strane žalobcu a zároveň vyslovila súhlas, aby do konania namiesto doterajšieho žalobcu vstúpila, keďže na ňu boli prevedené práva, o ktoré ide v tomto konaní, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. Uznesením zo dňa 15.1.2013 súd pripustil zámenu účastníkov konania.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, ktorého dňa 26.8.2003 uzavrela Slovenská sporiteľňa, a.s. s dlžníkmi I. Q. a Q. Q. zmluvu o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v celkovej výške 98.000,- Sk. Účastníci sa dohodli na ročnej úrokovej sadzbe úveru vo výške 11,30 %, poplatku za poskytnutie úveru vo výške 2 % z poskytnutých finančných prostriedkov a poplatku za správu úveru vo výške 100,- Sk štvrťročne. Dlžníci sa zaviazali úver splatiť v mesačných splátkach splatných vždy ku 20-temu dňu v mesiaci počnúc splatnosťou prvej splátky dňa 20.9.2003 s konečnou splatnosťou úveru dňom 20.6.2008. Účastníci sa dohodli na úroku z omeškania vo výške dvojnásobku úrokovej sadzby. RPMN bola stanovená vo výške 13,92 %. Podľa článku 3 bod 7 zmluvy dlžník sa zaviazal v prípade omeškania so splácaním pohľadávky veriteľa platiť úrok z omeškania vo výške dohodnutej v základných podmienkach zmluvy. Dlžník súhlasil, že z došlých súm veriteľ najskôr uhradí splatné poplatky a náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu. Zmluvou zo dňa 21.10.2010 Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovaným na spoločnosť APS SLOVAKIA, a.s. Bratislava. V prílohe zmluvy o postúpení pohľadávky bola táto voči žalovaným vyčíslená bankou v celkovej výške 2.007,79 eur. Listom zo dňa 12.11.2010 Slovenská sporiteľňa oznámila postúpenie pohľadávky žalovaným. Dňa 10.11.2010 spoločnosť APS SLOVAKIA, a.s. Bratislava pohľadávku voči odporcom vyčíslenú v rovnakej sume postúpila na spoločnosť Debt Invest Limited, Panenské ostrovy. Postúpenie pohľadávky bolo žalovaným oznámené listom zo dňa 12.1.2010. Listom zo dňa 20.2.2012 spoločnosť APS SLOVAKIA, a.s. ako zástupca spoločnosti Debt Invest Limited oznámila postúpenie pohľadávky na spoločnosť SPORT FIBRIL, s.r.o. Žilina.

Uznesením Okresného súdu Poprad zo dňa 26.3.2013 sp. zn. 7D/29/2013 súd zastavil konanie vo veci dedičstva po neb. I. Q., zomrelej dňa XX.X.XXXX pre nemajetnosť.

V dôvodoch rozhodnutia súd ďalej citoval ustanovenie § 54 ods. 1 až 3 OZ, ustanovenie § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, s tým, že s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal za preukázané, že návrh žalobcu je čiastočne dôvodný. Účastníci uzavreli zmluvu o poskytnutí úveru vo výške 98.000,- Sk, ktorú pôvodní dlžníci riadne a včas nesplácali. Podľa vyčíslenia vyhotoveného pôvodným veriteľom predstavoval dlh na neuhradenej istine k 21.10.2010 sumu 1.233,94 eur. Žalobca vyčísliť riadne úroky vo výške 346,48 eur a úroky z omeškania v celkovej výške 427,37 eur.

V časti uplatnených úrokov z omeškania súd návrh žalobcu zamietol, pretože tento nešpecifikoval, za ktoré obdobie bol žalovaným úrok z omeškania napočítaný, či tento je formou zmluvnej pokuty za omeškanie mesačných platieb, alebo inou sankciou. Z tohto možné zistiť, či takto uplatnená suma je v súlade so zákonom, prípadne či neodporuje dobrým mravom.

Súd priznal žalobcovi z neuhradenej istiny úrok z omeškania v zákonnej výške v súlade s ust. § 517 OZ a § 3 ods.1 nar. vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení odo dňa uplatneného žalobcom.

O plnení s prihliadnutím k osobným a majetkovým pomerom žalovaného v 2) rade, skutočnosti, že ďalší zo spoludlžníkov zomrel ako nemajetný, a vyjadreniu samotného žalobcu, ktorý vyslovil súhlas s možnosťou úhrady pohľadávky v splátkach, súd rozhodol podľa ust. § 160 ods. 1 O.s.p. a povolil splátky 100,- eur mesačne, s tým, že súčasne určil ich výšku a termín splatnosti.

V prevyšujúcej časti návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Súd neuznal obranu vedľajšieho účastníka na strane žalovaných za dôvodnú, pretože nebola predložená taká dohoda strán pri uzatváraní úverovej zmluvy, ktorá by pôvodnému veriteľovi bránila postúpiť pohľadávku. Postúpením pohľadávky zahraničným právnym subjektom na žalobcu sa zmenila právna situácia, pretože žalobcom sa stal subjekt na prijateľnom mieste a nie je dôkazu o jeho platobnej neschopnosti. Konanie voči žalovanej v 1./ rade zastavil v súlade s ust. § 96 ods.1 O.s.p. z dôvodu späťvzatia návrhu.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a žalobcovi priznal ich náhradu podľa pomeru úspechu v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný v 2./rade, ktorý navrhol tento zmeniť, a to v časti výroku o povinnosti zaplatiť žalovanú sumu v splátkach vo výške 100,- eur mesačne, a v časti výroku rozsudku o trovách konania tak, aby mu boli povolené splátky vo výške maximálne 50,- eur mesačne, a o trovách konania, aby súd rozhodol tak, že účastníkom konania náhradu trov konania neprizná. Poukázal na to, že nepracuje, a je invalidným dôchodcom, s tým, že jeho jediným príjmom je dôchodok vo výške 410,- eur mesačne, a vdovecký dôchodok vo výške 90,- eur mesačne.

Proti rozsudku podal včas odvolanie aj vedľajší účastník, navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti a žalobu zamietnuť, a zaviazat' žalobcu na náhradu trov prvostupňového i druhostupňového konania. Vedľajší účastník trval na svojej námietke nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu a trval aj na tom, že je oprávnený ako vedľajší účastník odvolanie podať.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného i vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Odvolací súd doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa tým, že na odvolacom pojednávaní prečítal zmluvu o úvere uzavretú medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovanými v 1./ a 2./ rade. Ďalej zmluvu o postúpení pohľadávky uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a APS Slovakia a.s. z 21.10.2010 a zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s., na APS Slovakia a.s. postúpila pohľadávku len voči I. Q. vo výške 2.007,79 eur, čo vyplýva z prílohy č.1 k tejto zmluve. Znamená to, že Slovenská sporiteľňa, a.s., nepostúpila pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy na uvedený subjekt, ktorú mala voči žalovanému v 2./ rade Q. Q..

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že Slovenská sporiteľňa, a.s. zmluvu o splátkovom úvere č. 0492093652 uzavrela s obidvoma dlžníkmi I. Q. a Q. Q., a teda ak svoju pohľadávku voči týmto dlžníkom postúpila len vo vzťahu k jednému z nich, potom to neznamená, že touto zmluvou došlo k postúpeniu

pohľadávky aj vo vzťahu k Q. Q.. Z tohto pohľadu potom každá ďalšia zmluva o postúpení pohľadávky sa týkala len I. Q., a nie aj Q. Q.. Na túto skutočnosť odvolací súd vyzval žalobcu na vyjadrenie. Tento oznámil, že dlh žalovaným vznikol z titulu zmluvy o splátkovom úvere, ako dlh solidárny. Jedná sa teda o jeden dlh, kde na strane dlžníkov vystupuje viac subjektov zaviazaných na to isté plnenie. Dlh, ktorý postúpila Slovenská sporiteľňa a.s. je riadne špecifikovaný v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky, t.j. je zrejмый titul vzniku pohľadávky a jej výška, a teda dlh bol postúpený v celosti. Skutočnosť, že v prílohe absentuje označenie jedného z odporcov neznamena, že títo by naďalej neboli zaviazaní solidárne, nakoľko nedošlo k zániku záväzku odporcu v 2./ rade žiadnym, zo zákona ustanoveným spôsobom. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že je daná pasívna legitímácia žalovaného v 2./ rade a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Odvolací súd v tejto súvislosti má za to, že samostatnými spoločníkmi sú aj solidárne zaviazaní dlžníci. To znamená, pri solidarite môže byť žaloba podaná samostatne proti každému z takto solidárne zaviazaných subjektov. Podľa § 511 ods. 1 OZ, ak právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu je ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté, alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokolvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Podľa § 511 ods. 2 OZ ak právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Táto charakteristika spoločných záväzkov však nič nemení na tom, že Slovenská sporiteľňa a.s. svoju pohľadávku voči žalovaným v 1./ a 2./ rade nepostúpila aj vo vzťahu k žalovanému v 2./ rade, ale výslovne len pokiaľ ide o I. Q. - žalovanú v 1./ rade. Charakteristika spoločného záväzku na tomto závere nič nemení.

Z tohto dôvodu námietka vedľajšieho účastníka o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu je dôvodná. Odvolací súd podľa § 220 O.s.p. preto zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. o povinnosti žalovaného v 2./ rade plniť tak, že návrh proti nemu zamietol.

Žalovaný bol v konaní úspešný, a má preto právo na náhradu trov konania, avšak nepodal návrh v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. na priznanie náhrady trov konania. Vedľajší účastník na strane žalovaného je takisto úspešný, a má preto právo na náhradu trov konania, ktoré pokiaľ ide o prvostupňové konania, pozostávajú z trov právneho zastúpenia, a to pri tarifnej hodnote veci 2.007,79 eur je odmena podľa § 10 ods. 2 Vyhlášky č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb 91,29 eur. Odmena bola priznaná za 2 úkony, a to za prípravu a prevzatie veci, kde k odmene patrí režijný paušál 7,63 eur, a za vyjadrenie vo veci samej dňa 19.2.2013, kde k uvedenej odmene patrí režijný paušál 7,81 eur, čo je spolu 198,02 eur. K tejto odmene sa pripočítava DPH vo výške 20%, takže odmena spolu je 237,62. Pokiaľ ide o odvolacie trovy, tu je tarifná hodnota 1.580,42 eur, ako vyplýva z napadnutého rozsudku, takže tarifná odmena v danom prípade je 71,37 eur, k tomu režijný paušál 7,81 eur, čo je spolu 79,18 eur. 20% DPH je 15,84 eur, takže odmena spolu je 95,02 eur. Trovy prvostupňového konania a odvolacieho konania sú tak vo výške 332,26 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.